

emmaus NYHETER

NR
1
2019

2 **INLÄGG**
PAULA LÖNNEMO:
HÅLLBAR UTVECKLING?

6 **PARTNER**
SAMARBETE MED PARIVARTAN
OCH STIFTELSEN SIEMENPUU
I PARDHI-BYAR I INDIEN

10 **ARBETSMYRA**
MARGARETA JOHANSSON

12 **INBJUDAN**
TILL FÖRENINGENS
VÅRMÖTE

emmaus
HELSINGFORS

ACTIVISTS
FOR CHANGE

INLÄGG

PAULA LÖNNEMO: EN HÅLLBAR FRAMTID?

DEN 2 MARS 2019 offentliggjorde De ungas Agendaz030 i Finland sin deklaration Meidän Ilmasto2030 (Vårt Klimat2030). Samtidigt som det känns fint att 20 ungdomsorganisationer kommit samman och författat en tydlig och rak deklaration är det onekligen trist att vi lever i en värld där unga människor som ännu inte uppnått rösträttsåldern känner sig tvungna att ta till orda, ordna skolstrejker och författa deklarationer pga. att den äldre generationen inte lyckats idka en politik som skulle ha gett de unga tid och ro att ägna sig åt de aktiviteter som hör en trygg ungdomstid till.

Överkonsumtion och överproduktion har lett till all den ojämlikhet och utarmning vi ser i vår värld.

FRAMTIDEN ter sig inte utan vidare "ljusnande" som våra studenter sjunger om i Säterbergs sång, utan oron de unga uttrycker handlar om någonting som är större än något annat tidigare skadat orosmoment. Nu handlar det om en förändring som gäller alla människor

på hela jorden, en förändring som måste stävas effektivt och hastigt, en förändring som tonåringarna verkar kunna ta på större allvar än de vuxna.

DE UNGA undrar hur vi kan fortsätta med all den verksamhet som vi faktiskt nu vet att påverkar klimatet på ett skadligt sätt och dessutom på ett sätt som - om det får fortsätta - har oåterkalleliga följder? Det kallas kognitiv dissonans – att veta att något är fel och ändå fortsätta.

JUST PÅ DENNA PUNKT har Greta Thunberg rätt. Ja, hon har ju så rätt på så många punkter. Det klassiska "gör som jag säger och inte som jag gör" har vi fryntligt småskrattat åt, men inför klimatförändringen håller det inte. Greta konstaterar alldeles riktigt att det inte är alla vi människor som förorsakar de förödande utsläppen. Det finns vuxna som för länge sedan insett vart vi är på väg och som ändrat sin livsstil och ställt om, börjat leva mera hållbart – människor i den delen av världen där det faktiskt finns olika alternativ att välja mellan.

ATT ÖVER 80 % av jordens befolkning aldrig flugit är endast ett exempel bland många på det faktum att det är rikedomen som är det största hotet mot en hållbar framtid. Överkonsumtion och överproduktion har lett till all den ojämlikhet och utarmning vi ser i vår värld.

Hela vårt samhällssystem måste ställa om och byggas upp på nytt så att vi får en ekologiskt hållbar välfärd för alla.

OMSTÄLLNINGSRÖRELSEN (Transition Network) och den finska rörelsen Kohtuusliike framhåller att hela vårt samhällssystem måste ställa om och byggas upp på nytt så att vi får en ekologiskt hållbar välfärd för alla. Det kräver att vi hittar samma rena glöd som de unga besitter. Den finns inom oss alla om vi bara röjer undan allt bråte som hindrar oss.

BILD: PAULA LÖNNEMO

PAULA LÖNNEMO är teologie magister, omställare och aktivist på lång sikt. Fyra viktiga webbplatser för Paula är:
 ① www.tasauskohtuusaja.net ② <http://meidänmetsämme.org>
 ③ www.kohtuusliike.fi ④ <http://omstallning.fi/sv/framsida/>

HÄNT & PÅ KOMMANDE

Emmaus Finlands årsmöte

På Emmaus Finlands årsmöte 23.2 diskuterades omställningsekonomi med inledning av omställaren och aktivisten **Paula Lönnemo** (se Inlägg s 2). **Maarit Kinnunen** från Emmaus Westervik valdes till ny ordförande för Emmaus Finland och **Anu Lähde** till nationell företrädare för Finland i Emmaus Europas styrelse. Anu Lähde och **Ulla Hoyer** representerar Helsingfors i styrelsen för Emmaus Finland.

Julfesten

Den traditionella julfesten firades 15.12, denna gång i vår samarbetspartner Hirundos utrymnen, där vi fick njuta av delikatesser tillredda av Arbetspoolen.

Estniska gäster i Vallgård

På vändagen 14.2 hade Emmaus i Vallgård besök av inneboende i Katihemmet i Kohila i Estland. Dagens intäkter på båda loppmarknaderna gick till Katihemmet.

BILD: JARI MARJO

Våra vänner bjöd på en musikstund samt undervisning i estniska.

emmaus
HELSINGFORS

KANSLI: Backasgatan 54, 00510 Helsingfors, **TFN** 050 338 8281 ■ **Butiker: VALLGÅRD:** Backasgatan 54, 00510 Helsingfors, **TFN** 045-13 88 673 | **DRUMSÖ:** Gyldensvägen 2, 00200 Helsingfors, **TFN** 045-236 00 01 ■ **AVHÄMTNING:** 045-650 55 43 (må-fr 11-16) ■ **E-POST:** toimisto@emmaushelsinki.fi ■ **WEBBPLATSER:** www.emmaushelsinki.fi och www.emmaus-international.org ■ **TIDNING:** Mika Aalto-Setälä, Helka Ahava, Ulla Hoyer och Ulf Särns | **TRYCKERI:** Origos Oy, 2019 | **TRYCKT:** på FSC-certifierat papper | **PÄRMBILD:** Anubhav Shori / Parivartan, Dukhabati Koreti flätar en bambukorg i byn Dokranala i distriktet Kanker i Indien, 2019

- 1 Droms, HDL:s och Emmaus representanter vid början av uppdraget.
- 2 På besök i Droms kontor.
- 3 Barnkläderna får en synlig plats i butiken.

FOTO 2 OCH 3: BORISLAV BORISOV

Mänskliga rättigheter med Emmauskläder?

På måndag fanns det en butikslokal, 755 säckar och 105 lådor, två bord, några stolar och tre klädstänger. På fredag såg lokalen redan ut som en second hand-butik. Där emellan rymdes en arbetsdryg vecka: flyttande av säckar och lådor, sökande och beställande via nätet av butiksinredning och byglar, upppackande och -hängande av kläder. Så här började grundandet av Drom-organisationens loppmarknad, som stöds av Emmaus, i staden Vidin i Bulgarien. Med på resan var Hirundos förman bulgaren **Bobie (Borislav) Borisov**, samt **Anu Hyle** och **Ulla Hoyer** från Emmaus.

Vidin ligger vid Donaus strand i det nordvästra hörnet av Bulgarien, nära gränserna till Rumänien och Serbien. Där finns ca 50.000 invånare, av vilka 20 % är romer. Vidin hör till de fattigaste områdena i EU, arbetslösheten är 30 % och bland romerna t.o.m. 95 %. Av de fattiga romerna har alla som haft möjlighet lämnat landet för att söka sin utkomst på annat håll och i det romska gattet återstår bara äldre, sjuklingar och barn.

Drom är en lokal romsk människorättsorganisation. Den började sin verksamhet för 20 år sedan med att hjälpa romska barn att integreras i majoritetsbefolkningens skolor. Målsättningen med den nya second hand-butiken är att få egna inkomster, som Drom vill använda för yrkesutbildning åt romska ungdomar.

Det finns redan många second hand-butiker i staden. Droms fördel är att de kan sälja Emmaus donerade kläder till ett lägre pris. Dessutom kommer de att ha ett bra utbud av barnkläder samt blandade hushållssaker, som vi inte såg på de andra loppmarknaderna i Vidin.

Med spänning följer vi med hur detta samarbete framskrider.

Utfärd till sorteringscentrum

22.10 gjorde emmausmänniskor en utfärd till Återvinningscentralens massiva sorteringscentrum i Knektbron i Esbo.

Miia Podworsky berättade engagerat om Återvinningscentralens verksamhet.

FOTO: HEIKKI RAJVA

På kommande

- ▶ Vårmöte 8.4
- ▶ Världen i byn 25-26.5. Vi har eget tält.
- ▶ Emmaus Finlands seminarium i Ekenäs på hösten. Tidpunkten meddelas senare.
- ▶ Emmaus Europas regionala möte i San Sebastian 28-31.10.

PARIVARTAN FÖRSVARAR PARDHERNAS RÄTTIGHETER

På inbjudan av organisationen Parivartan fick Anu Lähde från Emmaus och Kari Bottas från stiftelsen Siemenpuu i maj 2018 bekanta sig med sex pardhi-byar i Indien och invånarnas beslutsamma kamp för sina livsvillkor och rättigheter.

TEXT HELKA AHAVA UTGÅENDE FRÅN ANU LÄHDES RESERAPPORT
FOTO ANUBHAV SHORI, PARIVARTAN

Vad är Parivartan?

Parivartan är en indisk medborgarorganisation, som sedan år 1980 har försvarat ursprungsbefolkningen pardhis rättigheter och livsvillkor i delstaten Chhattisgarh i centrala Indien.

Organisationen har hittills gett stöd till sammanlagt 950 byar och hjälpt till att grunda 15 pardhi-byar. Tyngdpunkten i verksamheten ligger på hälsovård, utbildning, förbättring av levnadsförhållandena och intressebevakning.

Organisationen hjälper pardherna bland annat att skaffa dokument för medborgar- och jordrättigheter, matkort och andra sociala förmåner. Man förbättrar kvinnornas ställning genom att utveckla mödravård och rådgiv-

ningstjänster och stöder flickor genom att motsätta sig barnäktenskap och uppmuntra skolgång för flickor.

Vad är pardhi?

Pardherna hör till adivasi eller ursprungsbefolkningen i Indien. De har av tradition varit jägare-samlare, som dessutom odlar bland annat ris för eget bruk. Pardhernas viktigaste näring är att tillverka korgar och andra produkter av bambu.

Pardherna utsätts för diskriminering och direkt förföljelse av skogsstyrelsen och den övriga befolkningen. Konkurrensen om de knappa jordtillgångarna är hård och det är svårt för pardherna att få sina jordrättigheter registrerade. Utöver olagligheter från skogsstyrelsen och den övriga befolkningen försvaras pardhernas bambunäring av oklara jordrättigheter och det höga priset på inköpt bambu.

Staten Indien har etablerat ett så kallat 100 dagars sysselsättningsprogram för landsbygden (The National Rural Employment Generation Scheme NRGES), men pardherna har fått mycket litet nytta av detta program. Staten ger ett litet bidrag för de två första barnen, men mycket få pardher får andra socialbidrag.

Staten stöder inte heller pardhernas kultur. Barnen får inte undervisning på sitt eget språk och nivån på undervisningen är låg. Bara cirka 20 procent av pardhi-ungdomarna kan läsa och skriva. Skolmotivationen är låg, skolgång-

Sudhni Bai sköter getter.

Dukhiya Bai flätar en traditionell bambukorg.

- > en avbryts tidigt och barnäktenskap är vanliga. Å andra sidan önskar många föräldrar sina barn en bättre framtid och tror på att utbildningen ger bättre möjligheter.

Samprojekt med stiftelsen Siemenpuu

År 2018 inleddes med stöd av utrikesministeriet ett treårigt samprojekt mellan stiftelsen Siemenpuu och Emmaus Helsingfors med organisationen Parivartan som indisk partner. Syftet med projektet är att förbättra pardhernas levnadsförhållanden och försvara deras rätt till gemensamma skogsområden och jord och deras medborgerliga rättigheter. Projektet förbättrar också pardhernas utkomster från det traditionella bambuhantverket.

På besök i pardhi-byar

De sex byar som Anu och Kari fick besöka hör till de byar som har fått stöd av Parivartan. Några av dessa byar har grundats med hjälp av organisationen, då pardherna inte längre kunde utöva sin bambunäring på sina gamla boplatser, eftersom där inte fanns tillräckligt med jord. I flera fall förföljdes skogsstyrelsen och övriga invånare pardherna och förstörde hindra bambuarbetet.

Parivartans arbete har gett mycket resultat. I byn Mandabharri har man sedan år 2009 fått en egen skola, byggt nya hus och höjt människornas medvetenhet om sina rättigheter. Många har fått matkort (PDS) och identitetsbevis. Nästan alla äldre och handikappade får nu pension. Ingen har ändå jordrättigheter.

Invånarna i byn Lendara har med hjälp av Parivartan anlagt en trädgård där man odlar fruktträd, grönsaker och medicinalväxter. I några byar har man tack vare organisationen fått vattenpump och elektricitet eller byggt en skola.

I många fall har Parivartan fungerat som språkrör för pardherna och informerat massmedierna och till och med FN om förföljelser av pardherna och olagliga åtgärder riktade mot dem.

FAMILJELIVETS VILLKOR I SKOGEN

JAG HETER Ganeshwari Mandavi och är en pardhi- kvinna på 50 år. Jag har tre barn av vilka de två äldre pojkarna är gifta. Hela vår familj deltar i arbetet med att tillverka bambuprodukter, som ger oss största delen av vårt uppehälle. Vi gör bambukorgar, fiskeredskap, riskärl osv. Vi samlar också skogsprodukter, arbetar inom ett sysselsättningsprogram på landsbygden, fiskar och odlar under monsuntiden.

En vanlig dag börjar jag fläta bambuprodukter så snart jag vaknar på morgonen. På en dag kan jag i genomsnitt fläta två korgar. På kvällarna ägnar jag mig åt hushållsarbete. De dagar då vi inte kan samla bambu går vi till skogen, samlar andra skogsprodukter och säljer dem på marknaden, så att vi tjänar litet pengar. Dessutom arbetar vi med att valla boskap och får i ett par skogar.

På senare år har det blivit stor brist på bambu i skogarna här omkring. Därför får vi inte bambu till ett rimligt pris och vår traditionella utkomst och livsstil är hotad. Nu för tiden måste vi åka 15-20 kilometer till grannbyarna för att samla bambu, men också där finns det allt mindre bambu att få. En bambustjälk kostar 100 indiska rupier och av den kan man göra två korgar. Vi kan sälja de färdiga bambuprodukterna för 150-160 rupier. På grund av dessa svårigheter är det också en större utmaning att föra våra traditionella kunskaper och färdigheter vidare till barnen.

Dessutom har vi inte fått laglig äganderätt till jorden som vi använder för säsongodling, och kan därför inte

söka jordbruksstöd. Om vi skulle ha rätt till jordområden, kunde vi be skogsstyrelsen att plantera bambu på våra marker, men utan lagliga rättigheter gör skogsstyrelsen det inte. Regeringen har lovat ge alla bambuarbetare 1500 bambustjälkar per år, men det håller de inte. Vi får inte någon som helst hjälp av regeringen. Det gör det verkligen svårt för oss att klara oss.

Vi vill ha laglig rätt till vår jord, den omgivande skogen och skogsprodukterna. Regeringen har inte gett vår by några offentliga tjänster som skola, hälsovård, rådgivning eller annat stöd. Vår by har varken vatten eller väg. Vi skulle också önska ordentliga bostäder.

Vi har inte fått kastbetyg och därför har våra barn svårt att få arbete och ordentlig skolgång. Vi vill att regeringen i jämställdhetens namn skall ge också vår by dessa rättigheter.

Skogarna är en naturlig del av vår tradition, våra sedvänjor, vår utkomst och vår livsstil. Vår identitet, historia, musik och kultur kommer alla från skogen. Vi dyrkar skogen, naturen själv. ■

INTERVJU OCH FOTO ANUBHAV SHORI, PARIVARTAN
ÖVERSÄTTNING ANU LÄHDE OCH KARI BOTTAS

Intervjun är gjord i februari 2019 i Indien i byn Dokranala i distriktet Kanker.

På en dag hinner trebarnsmamman Ganeshwari Mandavi fläta två korgar. På kvällarna gör hon hushållsarbete.

MARGARETA JOHANSSON

HUNDLIV I EMMAUS

Hundar har en förmåga att skapa kontakt och närhet. Det vet Margareta Johansson, en av de regelbundna frivilligarbetarna på Emmaus loppmarknad på Drumsö. Margareta är en stor hundvän. Hon blir snabbt vän med kundernas hundar – och via dem med matte eller husse.

– Jag känner åtminstone sex av hundarna till namnet. Att fråga vad hunden heter är ett bra sätt att få kontakt. Flera hundägare har berättat att hunden börjar dra dem mot Emmaus, då de går förbi. De känner säkert så många välkomnande dofter här.

Margareta jobbar varje onsdag i kassan på Drumsö från 11 till 17.

– De flesta frivilliga jobbar högst fyra timmar i gången. Men jag kommer från Alberga med bil och använder hellre hela dagen här.

Varje onsdag har Margareta utöver de anställda Leena och Kati sällskap av frivilliga Helena Lindqvist, men många andra medarbetare är där någon gång. Arbetet i kassan är riktigt i Margaretas smak.

– Då man sitter i kassan träffar man kunderna personligen och har goda möjligheter att samtala och umgås med dem. Det är speciellt trevligt att ibland få prata svenska, eftersom många av kunderna är svenskspråkiga.

Med redan på 60-talet

Margareta har en lång relation till Emmaus. Redan under studietiden på 1960-talet var hon ett par år med i arbetet. Då fanns Emmaus loppmarknad på Annegatan 11, medan en kommunitet av hemlösa män med den katolska prästen Père Guy i spetsen höll till på Annegatan 3.

– Det jag minns mest från den tiden är gemenskapen. Jag firade ett par julfester på Emmaus. Det var då många fler studerande med i verksamheten. Jag har en känsla av att gemenskapen och solidariteten i hela samhället har minskat sedan dess.

Margareta har alltid varit intresserad av socialt arbete, att hjälpa andra. Därför är det viktigt för henne att intäkterna från loppmarknaden går till utsatta grupper både runtom i världen och i vårt eget land.

Margareta utbildade sig till socialarbetare. Efter avslutade studier jobbade hon först på Nickby sjukhus i Sibbo. Då bröts också kontakten till Emmaus. Efter 40 år inom mentalvården, främst den öppna vården, gick hon i pension år 2010. Då tog hon igen kontakt med Emmaus.

– Jag ringde upp Ulla Hoyer, som då intervjuade nya frivilliga. Jag jobbade på Backasgatan ett drygt år, men sedan berättade Ulla att Eva Ratinen, som då var föreståndare för butiken på Drumsö, behövde hjälp i kassan. På den vägen är jag.

Saknar måltidsgemenskapen

Under årens lopp har de frivilliga på Drumsö växlat. Margareta tycker det är trevligt att några av de nuvarande och äldre medarbetarna ibland träffas på sommaren i en kolonistuga på Mörttänsudden.

På Drumsö saknar Margareta måltidsgemenskapen, som hon upplevde både på 60-talet och på Backasgatan. Eftersom hon arbetar heldag har hon alltid med sig en soppa som hon värmer i mikron. Hon hoppas att det skall finnas rum att äta tillsammans, om Emmaus får nya utrymmen på Drumsö. ■

TEXT ULF SÄRS I FOTO STELLA KOSENIUS

Margareta med en av sina vänner, Ella Fitzgerald av rasen basenji, som inte kan skälla men nog sjunga.

Posti Green

ACTIVISTS FOR CHANGE

BHB2

Emmaus är en möjlighet för olika människor av olika ålder att enligt egen kraft och förmåga utföra ett meningsfullt arbete för en mer jämlik värld.

emmaus

HELSINGFORS

Hjärtligt välkommen till Emmaus Helsingfors rf:s vårmöte

TID: Måndagen den 8. april 2019 kl 17.00

PLATS: Fingo (fd Kepa) rf, 5. våningen, Elimäгатan 25-27, Helsingfors

Arbetsordningen

1. Mötets öppnande
2. Val av ordförande och sekreterare för mötet
3. Val av protokolljusterare och rösträknare
4. Mötets laglighet och beslutförhet konstateras
5. Godkännande av arbetsordningen för mötet
6. Presentation av bokslut, verksamhetsberättelse och revisionsberättelse för år 2018
7. Beslut om godkännande av verksamhetsberättelsen och fastställande av bokslutet
8. Beslut om beviljande av ansvarsfrihet för de redovisningsskyldiga
9. Val av valuskott
10. Mötets avslutande

Servering av kaffe/te med tilltugg.

Efter mötet får vi höra nyheter om vårt projekt i Bulgarien.

Styrelsen, genom
Ulla Hoyer, ordförande

Vänligen betala in medlemsavgiften (5-100 euro efter eget val) på kontot FI 17 578 1020 0039 04, referensnr 11112. Skriv också ditt namn och din adress på blanketten.

Verksamhetsberättelsen och bokslutet kan läsas på webben <https://1drv.ms/f/s!AtXP-N5TFUecdnlU0Kq7fkaISeqVr> eller beställas från kontoret (tel 050-3388281, toimisto@emmaushelsinki.fi).